

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Pedagogická fakulta

Katedra germanistiky

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

<i>Jméno a příjmení studenta:</i>	Tereza Kučerová
<i>Název diplomové práce:</i>	Rozvoj poslechu s porozuměním a jeho vazba na hudební nadání žáků
<i>Vedoucí diplomové práce:</i>	Doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D.
<i>Oponent diplomové práce:</i>	PaedDr. Jan Holec, Ph.D.

Vyjádření vedoucí diplomové práce:

Již po staletí se traduje, že lidé s hudebním nadáním se snáze učí cizím jazykům než lidé, kteří hudební nadání nemají. Toto tvrzení však není doloženo žádným průkazným a na vědeckých metodách založeným výzkumem a každý pečlivý vědec se tomuto tématu obloukem vyhýbá. Diplomantka Tereza Kučerová se proto rozhodla pootevřít bránu poznání a nahlédnout do dané problematiky hlouběji.

Každý krok její práce byl poznamenán řadou problémů, které musela překonat. Ačkoli nestuduje hudební výchovu, musela proniknout do složité hudební terminologie a seznámit se se základními metodami výzkumu vztahujícími se ke zkoušce hudebnosti jedince. V oblasti hudební teorie musela nastudovat velké množství odborné literatury. Na jejím základě vybrala základní pojmy, s nimiž v práci dále operuje, definovala je a vysvětlila kontext ve vztahu k tématu práce. Ačkoli hudba a řeč mají prokazatelně mnoho společného, povšimla si například rozdílů při vnímání hudby a řeči, analyzovala problematiku hudebních schopností a dovedností a poukázala na vývoj hudebních a řečových schopností v průběhu individuálního vývoje jedince. Popsala neurofyzilogické základy recepce řeči, přičemž se zaměřila zejména na rozvoj fonemického sluchu a správně ho oddělila od poslechu s porozuměním, jehož zkoumání nebylo předmětem předložené diplomové práce, resp. stálo pouze na jejím okraji.

Hovořila-li jsem o problémech při výběru obsahu pro teoretickou část práce, s ještě většími problémy se diplomantka musela setkat v oblasti volby

výzkumných metod. Na základě studia odborné literatury a konzultace na doporučených pracovištích českých vysokých škol sestavila „test hudebních schopností a dovedností“, který následně zadala žákům pěti základních škol v Českých Budějovicích a Třeboni. Je patrné, že byla do určité míry ovlivněna úlohami na rozvoj fonemického sluchu ve výuce německého jazyka. Zvolené položky v testu jí následně umožnily alespoň částečné porovnání s položkami v testu „fonemického sluchu“. Její hudební test zcela jistě svým rozsahem a obsahem neodpovídá běžně používaným testům na sledování hudebnosti jedince a nelze jeho výsledky pro neodborný přístup zobecňovat. Pozitivně však vnímám snahu o usouvztažňování se složkou foneticko-fonologickou. V té se diplomantce podařilo vybrat velmi zajímavá cvičení zaměřená na řadu důležitých jevů a procesů, např. na diskriminaci či identifikaci hlásek, jejich kvality i kvantity, na diskriminaci či identifikaci slovního a větného přízvuku a větné melodie. Diplomantka bohužel ani jeden z obou testů v práci dostatečně nevysvětlila a neodůvodnila výběr jednotlivých testových položek. Podobný problém mám i s nedostatečným vysvětlením, jak a proč vůbec vytvořila skupinu kontrolní a skupinu experimentální. Toto rozdělení práci spíše zkomplikovalo. Celá výzkumná část práce by si zasloužila přesnějších a podrobnějších komentářů. Prezentace designu výzkumu je poměrně nepřehledná a vyžaduje trpělivost čtenáře. Ve vyhodnocení obou testů postrádám samostatné vyhodnocení řešení jednotlivých dílčích položek a přesnější vyhodnocení úspěšnosti žáků při vypracování testů.

V šesté kapitole diplomantka na 16 stranách předkládá výsledky svého výzkumu, interpretuje je a vyvozuje doporučení pro pedagogickou praxi. Chválím zvolené postupy statistické analýzy sebraných dat. Je patrné, že diplomantka pracovala v časové tísni, neboť neanalyzovala dostatečně všechna získaná data. I přesto došla k velmi zajímavým obecným závěrům a svým výzkumem ukázala možnou cestu, ale i úskalí, která výzkum vztahů mezi hudebním a jazykovým nadáním provázejí. Možná právě ona komplikovanost volby designu výzkumu je důvodem toho, proč právě v této sledované oblasti máme tak málo podložených a ověřených poznatků a proč se opíráme jen o vlastní intuici a tendenční výroky.

Po formální stránce práce dosahuje velmi dobré úrovně. Vyznačuje se přehlednou a jednotnou grafikou. Ani při velmi pečlivém čtení nebyly odhaleny žádné chyby pravopisné či stylistické. Citace použité literatury je přesná a nevykazuje žádné zásadní nedostatky.

Otázky k obhajobě:

1. Pokud byste nyní, s Vašimi stávajícími znalostmi a poznatky stála na začátku svého výzkumu, co byste udělala jinak?
2. Objasněte, prosím, blíže roli kontrolních a experimentálních skupin a způsob, jak byly vytvořeny?
3. Mohla byste ukázat, jak úspěšní byli žáci při řešení poslechového testu z německého jazyka, která cvičení pro ně byla nejsnazší a která nejkomplikovanější?

Závěrečné stanovisko:

Diplomantka se ve své práci zabývala zejména po metodologické stránce velmi komplikovaným tématem, při jehož zpracování musela prokázat značnou míru odborných kompetencí, ale i kreativity, a schopnost samostatné tvůrčí práce. I přes dílčí problémy považuji její práci za originální, velmi inovativní a pro zkoumání dané problematiky potřebnou. Její práce splňuje požadavky na diplomové práce kladené, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení

- výborně -

Podpis vedoucí diplomové práce

České Budějovice 22. 5. 2017